

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia|| Ivridica,|| Sev Ivs Civile Theologicvm,||

Fickler, Johann Baptist

Dilingæ, 1575

VD16 F 976

De sanctorum cultu & inuocatione Deiparæ virginis Mariæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63414)

**DE SANCTORUM
CVLTU, INVOCATIONE ET
NERATIONE DEIPARAE
VIRGINIS MARIE.**

Santos Dei apud antiquos Christianos in
ma veneratione, reuerentia et auctoritate
habitos, præter alia, qua hisce legibus adducuntur
vel ex eo constat, quod supremorum officiorum
functionum totius Romani Imperij administratores
ac iudices, non solum integritatis suæ testem
assumere, sed etiam per Deiparam virginem, et
rosq; sanctos iurare fuerunt consueti: Idque
qui sequitur, modum.

IVSTIN. IMP. IN AVTH. IVSIVLTI
quod præstatum ab his, qui administrationem
accipiunt.

Veteres Christi-
iani iureiu-
rando iura-
uerunt nõ so-
lum per Deum
sed etiam per
S. Mariam &
Sanctum Mi-
chalem & Ga-
brielem.

IVO per Deum omnipotentem, & Filium
vni-
genitum Dominum nostrum IESUM
Christum, & Spiritum sanctum, & PER
CTAM GLORIOSAM DEI GENITR-
ICEM ET SEMPER VIRGINEM
MARIAM, & per quatuor Evangelis-
manibus meis teneo, & PER SANCTOS
ARCHANGELOS MICHAELEM ET
GABRIELEM, puram conscientiam
manumque seruitium me seruaturum
tissimo nostro Imperatori &c. Huius
simi iuramenti formam integram habet
pra in capite. 1. vbi tractatur de Imperatoris
mano.

IDEM IVST. IN L. VI. C. DE

sanct. trinit. & fid. Cath.

Nuenumus quosdam morbo atque insania detentos impiorum Nestorij, & Eutichetis (Dei & sanctæ Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ hostium) qui detrectabant sanctam gloriolam semper virginem Mariam, Theodocion, hanc Deiparam appellare.

Nestoriani detrectabant S. Mariam virginem esse Deiparam.

DE SANCTORUM TEMPLIS.

GRATIAN. VALENT. ET THEODOS.

Imp. in l. 2. C. de sacros. Eccles. & c.

Nemo Apostolorum, vel Martyrum sedem humanis corporibus existimet esse concessam.

Ecclesiæ antiquitas dedicatæ Apostolis & Sanctis martyribus.

Ex hac lege manifestum est, quod etiam antea Imperatorum tempora Sanctis dedicabantur Ecclesiæ, quæ in tali habitæ fuerunt honore, quod cæterorum hominum corpora inibi sepeliri phas non erat: quod etiam scribitur observatum atq; mandatum fuisse ab Imperatore Carolo Magno.

Ecclesiæ apud primitivos Christianos non solum servatori nostro Iesu Christo dedicatas, sed etiam in honorem Archangelorum, atq; Martyrum fuisse extructas, eorumq; nomini nuncupatas constat ex Iustini Imperatoris. l. 16. quæ in quibusdam Codicibus habetur in lib. prætermisso. classe. 1. C. de sacrosanct. Eccles. Quam huc vel integram, vel ex parte referre scum inibi etiam de extra ordinaria hereditatis materia

teria agatur, tūm quōdā nonnihil prolixitate labor
 superuacaneum censui. Hoc tantum Lectorum
 nitum esse volui, Ecclesiarum nuncupationem
 heretici homines nostrorum temporum usque
 grauius ferunt, iam inde à temporibus post Ap-
 lorum in vsu fuisse: Quodq; in hoc Idololatria, he-
 retici obgammunt, commissā minime fuerit, aliā
 antiquioris quā recentioris seculi Theologi
 perq; docuerunt, qui à Lectore, si quidem placet
 consulendi sunt.

IVSTIN. IMP. IN AVTH. VT DE TE-
 minat. sit numer. cleric. &c. §. sancimus
 igitur. Coll. 1.

Ecclesia D.
 Virgini & S.
 Theodoro
 constructa.

Verina hæc
 Leonis I. Im-
 peratoris v-
 xor fuit.
 Socrat. lib. 2.
 trip. hist. ait
 Cōstan. Imp.
 duas Cōstan-
 tinopoli aedi-
 ficasse ecclesias,
 alterā in ho-
 norē S. Irenæ,
 alteram Apo-
 stolorum.

Q VONIAM pridem etiam reuerēdissimam
 clericorum sanctissimā maiorem Ec-
 clesiam regie nostræ ciuitatis determinandæ
 numerus, & valde breuis erat: ut potē vna
 stente sanctissima Ecclesia: postea vero
 nerabilis domus sanctæ gloriosæque virginis
 & Dei genitricis Mariæ, iuxta sanctissimam
 ioris Ecclesiæ vicinitatem posita, ædificata
 à pia memoriæ Verina, & veneranda domus
 sancti martyris Theodori, à Porcatio, glori-
 osa memoriæ, dedicata est. Erat autem
 venerabilis domus sanctæ Helenæ, quæ
 sima maiori Ecclesiæ copulata est.

IDEM IN AVTH. DE ECCLESIA-
 rit. & priuileg. &c. §. si quis.

SI quis in nomine magni Dei & Salvatoris
 nostri Iesu Christi hæreditatem aut legatum
 reliquerit, iubemus Ecclesiā loci illius, in qua
 testator domicilium habuerit, accipere quod
 dimittit.

dimissum est. Si quis autem vnum sanctorum
 aredem scripserit, aut legatum ei reliquerit,
 non specialiter nominauerit locum in quo
 est venerabilis domus, inueniantur autem in
 eodem loco, aut ciuitate plura oratoria, eius-
 dem sancti, illi magis domui, quæ pauperior
 est, quod relictum est, præbeatur. Si autem non
 est in ciuitate Basilica nominati sancti, inue-
 niatur autem in territorio eius, illi detur. Si
 autem neque in territorio eius reperitur huius-
 modi domus: tunc Ecclesiæ ciuitatis, in qua te-
 lator domicilium habuerit, quod dimissum
 est, præbeatur.

Veteres Chri-
 stianos in te-
 stamento san-
 ctos, id est, san-
 ctorum Eccle-
 sias hæredes
 instituisse.

INVOCATIO.

IUSTINIAN. IMP. IN L. I. C. DE
 offic. præf. prætor. Afric.

Hoc deprecantes exoramus sanctæ & glo-
 riosæ semper virginis et Dei genitricis Ma-
 riz precibus, vt quicquid minus est reipublica
 nostræ, per nos vltimos seruos suos restituat in
 nomine suo Deus, & dignos nos faciat serui-
 tium eius adimplere.

Iustinianus
 inuocat D.
 virginem, vt
 eius interces-
 sione reipub.
 Imperioq; fe-
 liciter præesse
 queat.

DE MARTYRIO
 SANCTORVM.

IUSTINIAN. IMP. IN D. L. I. C. DE
 offic. præf. prætor. Afric.

Hic Iustinianus Deo optimo maximo pro recupe-
 rata Africa (quæ ante eum à Vandalis, Arriane
 hæresi.

hæresi corruptis, per nonagintaquinque annos, ut dicit, captiuata fuit) gratias agens, de quorundam

Catholicorum ab hæreticis illato martyrio, sic referunt.

Miracula
martyrum.

Vidimus venerabiles viros, qui abscisis re-
dicitus linguis, pœnas suas mirabiliter loquuntur.
Alij vero post diuersa tormenta, per diuersas
disperfi prouincias, vitam in exilio per-
egerunt.

Huius autem miraculosi martyrij, scilicet quod
Catholici illi martyres, hæreticorum persecutione
afflicti, eratis et funditus abscisis linguis locuti sunt,
testis est Niceph. li. 17. ca. 1. Ecclesiastica historia
ubi hanc legem Iustimiani citat, et singularia exempla
huius miraculi enumerat latius ex Procopio.

De miraculo
è linguis cu-
iusdam Mo-
nachi à Cal-
uinianis male
afflicti.

miraculo simile est quod superiori anno M. D. LXXII.
Mense Septembri vidimus Salisburgi, quo tempore
Monachus quidam, ordinis S. Benedicti, et huiusmodi
ceptus in eiusdem ordinis Cœnobio, quod S. Petri
appellatur, natione Gallus Cisalpinus, nomine
laus, annis, ut aestimare potui, quinquaginta natus
qui ex immani furore ac tyrannide hæreticorum
uinistarum è Galliis profugiens, per loca Calabriae
victus causa eleemosynam colligens, quorundam Ger-
manie, haud infimorum Praesulum literis testimo-
libus munitus, in Italiam cõtendebat. Is lingua
medium introrsum præcisam ab hæreticis, et præterea
cicatrices vulnerum in corpore cõmonstrans, multam
lingua, supra quam credibile est, truculentiam hæ-
reticorum et iram Dei in eam gentem, non sine iustitia
eorum, qui hunc conspexerunt, admiratione præter-
bat. Huius linguam præcisam vidi ego vna cum alijs

in Cenobij Pralato, viro pio, et alijs honestis viris, eodem misello ostendente, et prater humanam virtutem magnalia Dei eum disertè ac satis eleganti Latinitate loqui audivimus: erat enim vir memoria prestant, sacrarum literarum peritissimus, et ultra id quod miraculosè ac distinctè loqueretur, admodum natura sua inò Dei beneficio facundus.

DE SANCTORVM RELIQVIIS.

HONORIVS ET THEODOS. A. A. IN
l. 3. C. de sacros. Eccles. &c.

Nemo martyres distrahat, nemo mercetur.

S. Martyrum reliquias vendere prohibitum.

In tanta veneratione antiquitus erant sanctorum reliquia, quod Imperatores Romani publica lege cauerunt, de eorum reliquijs non distrahendis. Porro Apostolorum reliquias in diebus festis, et encenijs, id est, adactationibus templi, per Patriarcham aureo curru Constantinopoli circumuectas fuisse, testatur Nicephorus lib. 17. cap. 16.

LEO IMP. IN L. DECERNIMVS. C.
de Episcop. & cleric. &c.

Neq; monachi, neq; quicumq; alij cuiuscunque status atq; fortunę, in edes publicas vel in quacunque loca populi voluptatibus fabricata, venerabilem crucem, & sanctorum martyrum reliquias illicite inferre conentur.

Sanctorum reliquias non in loca profana portari debere.

Imperatoris Theodosij Epistolam ad sanctissimum Iohannem Chrysostomum, iam tum vita defunctum, habet Nicephorus, cuius rei insolita causam et historiam hisce recenset verbis.

Nic. lib. 14. cap. 43.

Proclus plebe
Constantino-
politana pe-
rente, corpus
D. Chryosto-
mi de consen-
su Imperato-
ris Cōstanti-
nopolim per-
ferri curat.

Chryostomi
tumulus im-
mobilis.

Mirabilis hi-
storia de trā-
latione corpo-
ris sancti Ioā.
Chryostomi.

Fecit præterea (de Proclo Patriarcha Co-
stantinopolitano loquitur præclarum ali-
quiddam, gloriaq; eius prorsus dignum, Cui
enim sciret Ecclesiam dudum scissam esse pro-
pter abrogatam Chryostomo dignitatem, &
filium quasiuit quomodo Ecclesiam à dissidio
& seditione conseruaret, et hominum mentes
consolaretur. Rem eam Dei ductu mirabilem
est aggressus. Quinto Patriarchatus eius anno
plebs, quæ piè propter Ioannem tumultu-
fuerat, congregata, Proclo persuasit, vt legatio-
ne apud Imperatorem fungeretur, vt scilicet
ille vir ab iniusto exilio reuocaretur, populus
que & Ecclesia orbitate liberaretur, permissum
Id Proclus statim non grauarè fecit, & curato-
pus eius adducerent, missi sunt. Tumultus
immobilis prorsus fuit: & cum multa manus
ad eum mouèdum adhibita esset, nihil
magis loco moueri potuit. Quod vbi Im-
perator cognouit, statim causam eius reuoluit
lexit. Itaq; literis rubrica scriptis, virum sanctum
vt adduci se pateretur, obtestatus est. Litera
sæ supra pectus eius posita, & peruigiliantibus
sum, precesq; ad Deum fusa sunt. Ita cum
se abducentibus facilem præbuit, & sanctus
se pondus eius leuius redditum, vnà cum huius-
modi simul ferre visus est. *Literas Theodosii
eum scriptas, hic referre visum est.*

ORBIS TOTIVS DOCTORI, ET SPIRITUALI PATRI, IOANNI SANCTO, & AUREI ORIS PATRIARCHA
Theodosius Imperator.

Corpus

Corpus tuum itidem vt aliorum, mortuum esse putantes, pater honorande, transferre id, & adducere ad nos, sicuti filij parentum amantes, desiderauimus. Cùm autem debitum prorsus honorem, & quantam opus fuit summisionem & modestiam eam in rem non cõ- tulerimus, Imperialis fortasse fastus leges in rebus, quibus nos magis quàm Imperio ipso honestos esse decuit, secuti: non immeritò voto nostro excidimus. At tu Pater patrum verè reuerendissime (nunc enim velut viuentem alloquimur) ad desiderium potius nostrum, quàm ad cœptum tuum spectans, veniam da penitētib; qui longè magis quàm alius quisquam penitentiam docuisti et nos vicisti, idoneumque castigationis, desiderio flagranti erroremque suum agnoscenti animæ, eò quòd huc vsq; reditum tuum ad nos detrectasti, exemplum exhibuisti: redde teipsum nobis quæso, redde. Vt enim longiore mora & dilatione nos amplius etiam affligas, neque commiserationis visceribus tuis, neque amoris & expectationi nostræ dignum est: qui non solum corpus & cineres, sed solam etiam vmbra tuam cernere cupimus.

Litteræ quidem tales fuere: sed ne Lectoris animum, qui fortè huius mirandi negocij exitum nosse desiderat, in suspenso teneamus, historiam ex eodem auctore vsq; ad suam periodum prosequemur.

Postquàm autem itinere confecto, in littus ex auerso Constantinopoli ad Chalcedonem

Honorifica
illatio corpo-
ris D. Chryso-
stomi in vrbe
Cõstantinop.

li 3 cum

cum reliquiis sancti viri peruenere, transire
 Imperator, & senatus Imperatorius: transire
 tiam Patriarcha & iudices, magistratusq; om-
 nes, deinde generis & ætatis homines omnes
 per fretum in mari perinde atq; in continen-
 vadentes, & ad Propontidem os Bosphori
 dentibus funalibus tegetes, sacrum tumen-
 Imperatoria triremis excepit. Tùm sanè ma-
 culum quoddam edidit Deus, prodigijs
 vnquã visa sunt, longè maius. Cum enim
 & constans esset in mari tranquillitas, repen-
 na subitò exorta est procella, et naues immen-
 rabilis illius classis aliæ aliò diuersæ salutis
 consulentes dispersæ sunt. Ea autem, quæ
 erum illud pondus & præclarum thesaurum
 vehebat Imperatoris triremis, funibus des-
 pentè ruptis, veluti diuina gubernata manu
 viduæ agrum appulit: viduæ, in quã, illius
 pter quam sponsa Christi Ecclesia pastorata
 to viduata fuerat. Et rursus post mortem
 iusto iudicio legitimam ille tolit sententiam
 agrum viduæ autoritate sua attribuens, et
 confirmans: Deo nimirum magnū illum pro-
 rificante, & iniquum exilium eius aperte
 prædicante. Et quoad eius fieri potuit, petra
 naus discidit, quod miraculum hodiè quoq;
 cernitur, & egregij illius ardorem eximium
 quouis precone clarius attestatur. Hoc vbi
 ctum est, serenitas rursus aduenit, & nauis
 liæ aliundè collectæ, cum apparatu & comi-
 tu maximo, carminibusq; debitis, virum san-

Miraculum.

atum producentes, in urbem imperantem de-
portarunt. Eumq; primùm; circa Amantium
magni Thomæ templum excepit: inde verò in
sanctæ pacis delubrum delatus: postea porro
imperiali curru tumulus vectus in sanctorum
Apostolorum fanum illatus est. Ibi Imperator
sacro tumulo chlamyde recto & fronte atq; o-
culis vrnæ impositis, communem supplex pre-
cationem pro parentibus fecit. Dudù enim illi
mortui fuerant, in pupillari ætate eum tenerum
adhuc relinquentes. Scorsim verò pro matre
quoq; precatus est, vt tumuli eius motus atq;
sreptus consisteret. Triginta enim & quinq;
annos iam is quatiebatur, quo tempore scilicet
& ipsa Ecclesiam concutiebat: nec ille id non
exorauit, confestim namq; vrnæ eius constitit.
Atq; vbi sacer Proclus virum sanctum in eundè
secum thronum collocauit, plebs circumfusa ore
vno exclamauit. Recipe, inquiens, thronum
tuum, o pater. Fertur ipse quoq; tum, quæ da-
dum clausa fuerant, labris rursus apertis ad
populum dixisse: Pax vobis, sicuti id circum-
stantes homines & Proclus Patriarcha, se au-
diuisse testati sunt. Porro sacris mysteriis pera-
ctis, ad reliquiarum eius repositionem itum est.
Et episcoporum manibus magnus antistes ad-
basim sacræ & diuinæ mensæ, veluti sacer et in-
violabilis thesaurus, cõditus est, Episcopis epi-
scopus, martyribus, quâuis sine sanguine, mar-
tyr, prophetis Christi & Apostolis magna atq;
aurea Ecclesiæ Christi tuba, omnes omnium au-

Theod. Imp.
pro parentib.
suis defunctis
precatur ad
D. Ioannis
tumulum.

Cadaver
Chrysofomi
miraculosè lo-
quitur.

Chrysof. cor-
pus vbi fuerit
reconditum.

res personans, & pia dogmata & præcepta
re musicis planè modulis accinens. Factum
vigesimo septimo mensis Ianuarij die.

DE SANCTÆ CRUCIS VENERATIONE.

IN quo honore atq; obseruatione signum crucis
Saluatoris nostri olim fuerit habitum, vel etia
unico titulo Codicis Iustinianei, si cætera omnia
cerem, discere possumus: cuius tenor sic habet.

Vide memo-
rabilem histo-
riam ad hunc
tit. spectatam
apud Paulū
Diaconum.

Nemini licere signum Saluatoris Christi
humi vel in silice, vel in marmore aut in ali
pere aut pingere.

Tanta pietas erat illorum optimorum Cæsarum
Theodosij & Valentiniiani, ut pro piaculo habent
sancta crucis figurā humi insculpi, vel fabricari
tam inestimabilis rei signum pedibus hominum
bulantium calcaretur: ideo hunc morem temporum
suis sustulerunt, ne videretur talis imago
tractari, licet Christianorum aliqui eiuscemodi
numenta deuotionis ratione humi constituerent,
ius rei vsus vel abusus succedenti æuo rursus
luit, quem etiam nunc hodie durare videmus.

THEODOS. ET VALENT. IN L. VII. C.

nemini licere sign. salu. Chr. hu. vel in sil. vel
in marm. insculp.

Cum sit nobis cura diligens per omnia
perni numinis religionem tueri: signum
Saluatoris CHRISTI nemini liceat, ut
in solo, vel in silice, vel in marmoribus humi
posis